

Äidin perintökoru antoi vauhtia korujen keräilyyn

19.10.2006

Virkki käsityömuuseon galleriassa voi heittäytyä sellaisen korumäärän lumoihin, että katsottavaa riittäisi tunneksi, jopa pitempään.

Keräilyn siivittämänä on helsinkiläinen *Hilkka Torikka* hankkinut mittavan korukoelman, jonka hän on tällä erää tuonut muittenkin nähtäväksi. Näyttelyssä on satoja erilaisia pukukoruja.

Äidiltä peritty ATO-koru oikeastaan herätti kiinnostuksen koruihin suuremmissa määrin. Tyyliltään Kalevala-korua muistuttava ATO-koru jätti miettimään tämän syntyä ja taustaa. Viipurilaisyntyinen itseoppinut korutaiteilija *Hanna Siegfrieds* osoittautui näitten korujen suunnittelijaksi ja ne ovat edustaneet välirauhan ajan muotia. Taiteilija

toimi Helsingissä Tillanderilla korusuunnittelijana vuosina 1938–1940.

Karjala-taustaan näitten korujen joukosta viittaa muun muassa riipus Kotka, jonka esikuvana on ollut Itä-Karjalasta löytynyt Uhtuan kotka.

ATO-korun taustan selvittäminen kuitenkin antoi vauhtia korujen keräilylle, jossa paino on 1940–1960-lukujen

luomuksilla, joskin joitakin ulottuvuuksia on myös tätä myöhempään aikaan. Lasi- ja puuhelmistä loihditut korut kuuluvat osana kokoelmaan, kuten myös emaloidut korut. *Raija Rauanheimo-Kojosen* koristemaalaamat korva- ja rintakorut sekä pienet koristeluaset täydentävät kokoelman näyttävyyttä.

Näyttelyyn koruista on koottu ryhmiä, jotka muodostavat oman taiteellisen kokonaisuuden.

Keräilykohteita on muitakin

Hilkka Torikka ei ole tyytynyt keräilyssään ainoastaan koruihin. Kohteita on useitakin. Hän keräilee muun muassa mustia esiliinoja, joitten helmuksessa on ristipistokuvia, Fauni-nukkeja, kudottuja nukkeja, 1940–50-lukujen ilmeeseen liittyviä pyyheliinoja, keraamisia eläimiä ja paljon muutakin.

– Kun alkaa keräillä jotakin, tuntuu, että aina puuttuu jotakin, hän tuumii.

Kirpputorit ovat paikkoja, joissa lähes aina tarttuu jotakin matkaan. Kirpputorin ohitsekaan Hilkka Torikka ei malta mennä. On piipahdettava siihen esine maailmaan sisälle. Koruja niiltä ei tosin enää tavoita yhtä helposti kuin joskus aikaisemmassa vaiheessa. Silti aina voi jotakin kiintoisaa ilmaantua hankittavaksi.

Keräilykohteitaan Hilkka Torikka on tuonut esille Helsingissä ensimmäistä kertaa, mutta Turussa ja Tampereella niitä ovat katsojat voineet aiemmin käydä ihailemassa.

– Keräilyni alkoi varmaan 1960-luvulla, mutta en minä sitä alkuun edes pitänyt keräilyinä. Sitä vain osti esineitä.

Leipätyönsä Hilkka Torikka on kuitenkin tehnyt aivan eri-

Raija Rauanheimo-Kojosen koristemaalattut korut ovat herkkiä luomuksia, joille yhteistä on useimmiten ollut jokin naishahmo ja kukkakuviot.

laisissa ympyröissä. Hän on valmistunut sairaanhoitajaksi ja myöhemmin terveydenhoitajaksi ja on toteuttanut uraansa eri puolilla Suomea. Muun muassa Kuopiossa hän toimi joulumerkkikodissa osastonhoitajana. Moni muikin Suomen paikkakunta on tullut tutuksi työn kuvioissa. Mutta jo opiskeluaikanaan hän kävi erikoistumassa aina Oulua myöten.

– Liikkuessaan sai erilaisia kokemuksia ja hyvää oppia erilaisten ihmisten mentalitee-

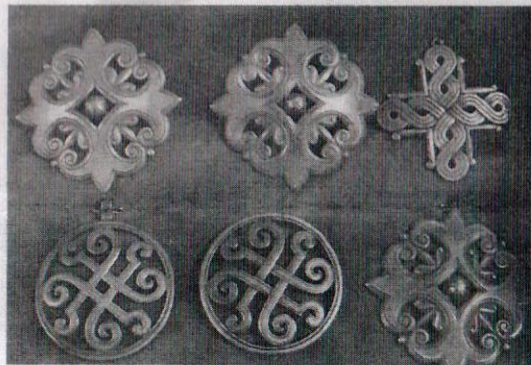
tista. Nykyään taitavat mahdollisuudet alan erikoistumiseen olla kuitenkin lähempänä kuin ennen.

Keräily ja kesämökki toimineen täyttävät nyt ajan.

– Koko ajan minä jotakin puuhailen, sanoo Hilkka Torikka.

Yhtä näistä puuhailun tuotoksista voi ihailla Virkki-Galleriassa vielä marraskuun 3. päivään saakka.

Leila Lehtiranta

ATO-korut muistuttavat Kalevala-koruja, mutta siitä huolimatta niillä ei ole mitään tekemistä keskenään. Välirauhan aikaan ATO-korut ovat olleet muodissa.

lukenut saksaa. Ja minun neuvoni on, että kieliin kannattaa panostaa.

Seija Kuchta myöntää itsekin kokeneensa kielitaitonsa riittämättömäksi Saksassa asumisen alkuvuosina. Ulkomailta tullut erottui heti, vaikka jokainen yritti parhaansa mukaan sulautua kantäväestöön.

Hänen Outokummussa asuva vanhempi sisarensa *Maire Löppönen* ei muista olleensa mitenkään erityisen huolissaan nuoremman sisarensa muutosta Saksaan.

– Ehkä se johtui siitä, että minä asuin silloin jo muualla ja minulla oli perhe ja lapsia, jotka veivät aikani. Mutta sen muistan, kun mieheni *Leon* kanssa vierailimme ensimmäisen kerran Seijan luona Hampurissa, hän oli niin saksalaista ja sanoi tuon tuosta, että Suomessa tehdään sitä ja sitä, mutta ei Saksassa, *Löppönen* kertoo.

Maire Löppönen arvelee käsityötaidon tulleen suvuperintönä ja sisaruksista löytyy muitakin kädentaiteilijia. Haimakaisten koti oli myös uskonnollinen. Suistamolaiseen tapaan *Juho Haimakainen* oli alkujaan ortodoksi, mutta riitaannuttuaan seurakunnan kanssa hän erosi kirkosta ja liittyi vaimonsa sekä neljän nuorimman lapsen kanssa evankelisluterilaiseen seurakuntaan.

– Isämme oli käynyt kristillisen opiston Helsingissä ja hän suhtautui vapaamielisemmin eri uskontoihin. Hän oli myös varma, että vielä palaisimme takaisin kotiin Haapaselkään ja siksi evakkouden alussa asuimme Tohmajärvellä, koska sieltä olisi lyhyt matka takaisin Suistamoon, *Löppönen* muistelee.

Hilkka Torikka innostui korujen keräilystä perehdyttyään äidiltä perimänsä ATO-korun taustoihin.